

Aan: Raadsleden en aankomend college van B&W gemeente Utrecht

Van: COSBO-Stad-Utrecht, ACO, FNV Ouderen, KBO-PCOB Stad Utrecht, KBO-Leidsche Rijn

D.d. 4 april 2022

Manifest Ouderen in Utrecht

De Raad en het College van de gemeente Utrecht staan in de komende vier jaar voor de enorme uitdaging om de stad seniorvriendelijk te maken en te houden. De druk op de woningmarkt is extreem groot, waarbij onder meer een groot tekort is ontstaan aan woningen voor ouderen. Ook de zorg staat onder druk.

Ouderen vormen de grootste groep vrijwilligers in de stad. Zij leveren een bijdrage aan hun (klein)kinderen en zetten zich daarnaast op allerlei manieren vrijwillig in voor de Utrechtse samenleving. Doorgaans pas in de allerlaatste levensfase hebben zij speciale zorg nodig en een plek waar zij zich tot het laatst 'thuis' voelen. Om veilig en gelukkig oud te worden, moeten ouderen kunnen kiezen waar en hoe zij hun derde en vierde levensfase doorbrengen.

Het actieplan 'Een (t)huis voor ouderen' van de gemeentelijke kopgroep is een goed voorbeeld van hoe men dit lokaal wil oppakken. Maar de urgentie blijft voorlopig hoog. Processen gaan te traag ten opzichte van de snelheid waarmee de groep ouderen toeneemt.

Daarom hielden de ouderenorganisaties in Utrecht op 23 februari een verkiezingsdebat voor kandidaat raadsleden en vindt op 10 mei een kennismaking plaats tussen ouderen en raadsleden.

Verkiezingsdebat 23 februari 2022

Met dit manifest zetten de gezamenlijke ouderenorganisaties de vier belangrijkste aandachtspunten ten behoeve van ouderen blijvend op de agenda. Deze punten zijn om op te nemen in uw coalitieakkoord en collegewerkprogramma voor de komende vier jaar.

Vier aandachtspunten

1. Voldoende geschikte woningen en doorstroombeleid

Een goed en breed doorstroombeleid levert een grote bijdrage aan het terugdringen van het woningtekort. Ouderen verhuizen daarbij vanuit hun (te) grote of ontoegankelijke woning naar een geschikte kleinere woning. Daarvoor is allereerst voldoende aanbod van voor senioren geschikte woningen nodig, waarna doorstroombeleid kan worden ingezet:

- Het actieplan van de kopgroep 'Een thuis voor Ouderen' is onlangs breed ondertekend. De komende vier jaar moet stevig ingezet worden op (monitoring van) de uitvoering, zodat de ambities ook gerealiseerd worden.
- Zet doorstroming als primair criterium bovenaan in de Regionale Huisvestingsverordening en bedenk daarbij extra voorrangregels. Zet tevens manieren om doorstroming te bevorderen centraal bij de prestatieafspraken met corporaties.
- Zet de Verhuisadviseur Senioren breder in, en maak de functie beter bekend.

2. Terugdringen wachtlijsten Wmo/Zorg

De gemeente heeft een taak bij het wegwerken van het groeiend tekort aan huishoudelijke hulpen:

- Maak het werk van huishoudelijke hulpen aantrekkelijk door verbeteringen aan te brengen in de arbeidsvoorwaarden;
- Ondersteun ROC's in het aantrekkelijk maken en/of uitbreiden van de opleidingen tot huishoudelijke hulpen met extra kwaliteit;
- Bied mensen met een uitkering een interne opleidingsplaats binnen een zorgorganisatie.

3. Wonen met zorg vanuit de WLZ

Met de toename van het aantal ouderen, neemt ook het aantal mensen met dementie fors toe. Daar moet op geanticipeerd worden. Naast tussenvormen van zelfstandig wonen met zorg, zijn extra verpleeghuisplaatsen nodig. Bij voorkeur kleinschalig, als onderdeel van de wijk. Actiepunten:

- Toon lef met het gunnen van locaties aan bewezen woon-zorg initiatieven voor dementerende ouderen, met maatwerk als norm;
- Regel via de prestatieafspraken dat corporaties meer mogelijkheden scheppen voor vormen van gemeenschappelijk wonen en zorg;
- Creëer de mogelijkheid van pré-mantelzorgwoningen, zodat familie en/of vrienden dichtbij elkaar kunnen wonen en elkaar kunnen steunen.

4. Vergroot de toegankelijkheid

Om mee te kunnen doen, moeten de randvoorwaarden op orde zijn: het veilig en begaanbaar zijn van de openbare ruimte en de toegankelijkheid van de vervoersvoorzieningen. Actiepunten:

- Zorg voor begaanbare trottoirs zonder loszittende stoeptegels of obstakels door overhangend groen, boomwortels en geplaatste fietsen;
- Behoud en vergroot het aantal invalideparkeerplaatsen;
- Behoud of vergroot het aantal buurt- en wijkcentra en wijkgerichte informatiepunten waar ouderen laagdrempelig toegang hebben tot sociale activiteiten en niet-digitale informatie.

Integraal ouderenbeleid

Bovenstaande aandachtspunten zijn breed en vragen om aandacht binnen alle gemeentelijke portefeuilles. Dat vergt bij de gemeente een coördinerende functie met aandacht voor een integraal ouderenbeleid. Dat kan in de vorm van een coördinerend wethouder of anderszins.